

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-386/18

Coöperatieve Producentenorganisatie en Beheersgroep Texel UA
κατά
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

(αίτηση του College van Beroep voor het Bedrijfsleven για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 19ης Δεκεμβρίου 2019

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινή αλιευτική πολιτική – Κανονισμοί (ΕΕ) 1303/2013, 1379/2013 και 508/2014 – Οργανώσεις παραγωγών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας – Σχέδια παραγωγής και εμπορίας – Χρηματοδοτική στήριξη για την κατάρτιση και την υλοποίηση των σχεδίων αυτών – Όροι επιλεξιμότητας των δαπανών – Διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών – Έλλειψη δυνατότητας, κατά το εθνικό δίκαιο, προς υποβολή αίτησης στήριξης»

1. *Αλιεία – Κοινή αλιευτική πολιτική – Οργανώσεις παραγωγών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας – Σχέδιο παραγωγής και εμπορίας – Χρηματοδοτική στήριξη για την κατάρτιση και την υλοποίηση του σχεδίου αυτού – Όροι επιλεξιμότητας των δαπανών – Διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών – Όρια – Έλλειψη δυνατότητας, κατά το εθνικό δίκαιο, προς υποβολή αίτησης στήριξης – Δεν επιτρέπεται (Κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 1303/2013, άρθρα 4 § 4 και 65 § 1, και 508/2014, άρθρο 66 §§ 1, 2 και 3)*

(βλ. σκέψεις 53-55, 58, 59, διατακτ. 1)

2. *Αλιεία – Κοινή αλιευτική πολιτική – Οργανώσεις παραγωγών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας – Σχέδιο παραγωγής και εμπορίας – Χρηματοδοτική στήριξη για την κατάρτιση και την υλοποίηση του σχεδίου αυτού – Απαλλαγμένο αιρέσεων δικαίωμα προς λήψη στήριξης – Δεν υφίσταται (Κανονισμός 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 66 §§ 1, 2 και 3)*

(βλ. σκέψεις 61-65, 67, διατακτ. 2)

3. *Αλιεία – Κοινή αλιευτική πολιτική – Οργανώσεις παραγωγών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας – Σχέδιο παραγωγής και εμπορίας – Χρηματοδοτική στήριξη για την κατάρτιση και την υλοποίηση του σχεδίου αυτού – Όροι επιλεξιμότητας των δαπανών – Παροχή επιχορήγησης για αίτηση υποβληθείσα μετά την κατάρτιση και υλοποίηση ενός τέτοιου σχεδίου – Επιτρέπεται*

(Κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 1303/2013, άρθρα 2 και 65 § 6, 1379/2013, άρθρο 28, και 508/2014, άρθρο 66 §§ 1 και 2)

(βλ. σκέψεις 70-73, διατακτ. 3)

Σύνοψη

Ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να απορρίψει αίτηση επιχορήγησης υποβληθείσα από οργάνωση παραγωγών προϊόντων αλιείας με την αιτιολογία ότι, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, το κράτος μέλος δεν είχε ακόμη προβλέψει τη δυνατότητα εξέτασής της

Στην απόφαση *Coöperatieve Produel en Beheersgroep Texel (C-386/18)*, η οποία εκδόθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2019, το Δικαστήριο διευκρίνισε τις υποχρεώσεις των κρατών μελών σε περίπτωση αίτησης επιχορήγησης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (στο εξής: ΕΤΘΑ) η οποία υποβλήθηκε από οργάνωση παραγωγών προϊόντων αλιείας (στο εξής: οργάνωση παραγωγών) προτού το κράτος μέλος προβλέψει τη δυνατότητα εξέτασης μιας τέτοιας αίτησης και κατόπιν της κατάρτισης και υλοποίησης του σχεδίου παραγωγής και εμπορίας.

Εν προκειμένω, η οργάνωση παραγωγών ΡΟ Texel υπέβαλε στις 19 Μαΐου 2015 αίτηση επιχορήγησης προς τις ολλανδικές αρχές, προκειμένου να καταστεί επιλέξιμη προς στήριξη από το ΕΤΘΑ για τις δαπάνες που πραγματοποίησε για την κατάρτιση και την υλοποίηση σχεδίου παραγωγής και εμπορίας για το 2014. Μολονότι η Επιτροπή ενέκρινε, στις 25 Φεβρουαρίου 2015, το επιχειρησιακό πρόγραμμα για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο υπέβαλε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η δυνατότητα υποβολής αίτησης επιχορήγησης προβλέφθηκε στο κράτος μέλος αυτό μόλις στις 25 Αυγούστου 2016. Ως εκ τούτου, η αίτηση της ΡΟ Texel απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι, κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης επιχορήγησης, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν είχε ακόμη προβλέψει τη δυνατότητα υποβολής τέτοιας αιτήσεως και ότι, επιπλέον, η ΡΟ Texel υπέβαλε την αίτηση μόνον αφότου κατάρτισε και υλοποίησε το σχέδιό της. Επιληφθέν της διαφοράς, το αρμόδιο για οικονομικές υποθέσεις διοικητικό εφετείο (Κάτω Χώρες) υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα σχετικά με τις υποχρεώσεις των κρατών μελών σε περίπτωση τέτοιας αίτησης επιχορήγησης.

Πρώτον, το Δικαστήριο υπογράμμισε την ανάγκη να παρέχεται στις οργανώσεις παραγωγών η απαραίτητη χρηματοδοτική στήριξη που θα τους δίνει τη δυνατότητα να διαδραματίσουν ουσιαστικότερο ρόλο στην επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η τελευταία μεταρρύθμιση στον τομέα της κοινής αλιευτικής πολιτικής, με έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2014¹. Στη συνέχεια, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι ο νομοθέτης της Ένωσης, προβλέποντας κατά τρόπο δεσμευτικό, στο άρθρο 66, παράγραφος 1, του κανονισμού 508/2014² (στο εξής: κανονισμός ΕΤΘΑ), ότι το ΕΤΘΑ «στηρίζει» την κατάρτιση και την υλοποίηση των σχεδίων παραγωγής και εμπορίας, θέλησε να επιβάλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι οργανώσεις παραγωγών να επωφελούνται από τη στήριξη του ΕΤΘΑ τόσο για την κατάρτιση όσο και για την

¹ Ο νομοθέτης της Ένωσης τόνισε την ανάγκη αυτή με την αιτιολογική σκέψη 7 του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 354, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΕ) 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθ. 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2014, L 149, σ. 1).

υλοποίηση των σχεδίων παραγωγής και εμπορίας. Προκειμένου να εκπληρώσουν την υποχρέωση αυτή, τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν στην εσωτερική έννομη τάξη τους ότι οι οργανώσεις παραγωγών διαθέτουν δυνατότητα υποβολής των αιτήσεων επιχορηγήσεως στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ και να θεσπίζουν μέτρα εφαρμογής όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών και, ειδικότερα, να καθορίζουν τα κριτήρια σχετικά με την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών αυτών και τη μέθοδο υπολογισμού του ποσού που πρέπει να χορηγηθεί σε κάθε μία από τις οργανώσεις αυτές.

Συναφώς, δεδομένου ότι μόλις στις 25 Αυγούστου 2016 πρόβλεψε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών μια τέτοια δυνατότητα στην εσωτερική έννομη τάξη του, το Δικαστήριο έκρινε ότι η αδράνεια των ολλανδικών αρχών δεν καλύπτεται από τη διακριτική ευχέρεια που αναγνωρίζεται στα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή των αντίστοιχων επιχειρησιακών προγραμμάτων. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 66, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΤΘΑ έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος να απορρίπτει αίτηση επιχορήγησης υποβληθείσα από οργάνωση παραγωγών σχετικά με τις δαπάνες που αυτή πραγματοποίησε για την κατάρτιση και υλοποίηση σχεδίου παραγωγής και εμπορίας, με την αιτιολογία ότι, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, το κράτος αυτό δεν είχε ακόμη προβλέψει, στην εσωτερική έννομη τάξη του, τη δυνατότητα εξέτασης μιας τέτοιας αίτησης.

Δεύτερον, όσον αφορά το ζήτημα κατά πόσον το άρθρο 66, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΤΘΑ παρέχει απευθείας στις οργανώσεις παραγωγών δικαίωμα χρηματοδοτικής στήριξης, το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι διάταξη κανονισμού της Ένωσης μπορεί να ιδρύει δικαιώματα υπέρ των διοικουμένων, τα οποία αυτοί μπορούν να προβάλλουν ενώπιον δικαστηρίου, μόνον αν είναι σαφής, ακριβής και απαλλαγμένη αιρέσεων. Πλην όμως, λαμβανομένου υπόψη του μη απαλλαγμένου αιρέσεων χαρακτήρα του άρθρου 66 του κανονισμού ΕΤΘΑ, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν παρέχει απευθείας δικαίωμα χρηματικής στήριξης στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ.

Τρίτον, όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 65, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013³ (στο εξής: κανονισμός ΚΣΠ), κατά το οποίο δεν δύναται να χορηγηθεί χρηματοδοτική στήριξη σε περίπτωση που μια πράξη έχει εκτελεστεί πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη διαχειριστική αρχή, το Δικαστήριο επισήμανε ότι η κατάρτιση και υλοποίηση των σχεδίων παραγωγής και εμπορίας δεν πρέπει να θεωρούνται σειρά μεμονωμένων δράσεων που εφαρμόζονται χωριστά, αλλά ως μία και μόνο συνεχής δράση με συνεχείς λειτουργικές δαπάνες. Ως εκ τούτου, η κατάρτιση και η υλοποίηση ενός τέτοιου σχεδίου δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν «περατωθεί [...] πλήρως» πριν από τη λήξη της επίμαχης προγραμματικής περιόδου, που ολοκληρώνεται στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 65, παράγραφος 6, του κανονισμού ΚΣΠ έχει την έννοια ότι επιτρέπει την παροχή επιχορήγησης στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ για την κατάρτιση και υλοποίηση σχεδίου παραγωγής και εμπορίας σε περίπτωση που η αίτηση επιχορήγησης υποβλήθηκε κατόπιν της κατάρτισης και της υλοποίησης του σχεδίου αυτού.

³ Κανονισμός (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ 2013, L 347, σ. 320).